

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1946 kl. 4 em.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
förhöjning i vissa fall av arbetarsmåbrukslån*

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 1 mars 1946 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 96, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva att bestämmelser angående den statsunderstödda arbetarsmåbruksverksamheten må utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen i propositionen förordat.

Vid 1933 års riksdag (prop. nr 181; r.skr. nr 280) beslöts inrättande av en arbetarsmåbrukslånefond. Enligt de för användningen av denna fond numera gällande bestämmelserna, meddelade i kungörelsen den 7 juni 1940 (nr 590) angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet, må från fonden utlämnas arbetarsmåbruksstatslån till landskommuner, vilka med anlitande härav bevilja arbetarsmåbrukslån till skogsarbetare och därmed likställda arbetare för att giva dem tillfälle att förvärva mindre lägenheter, ägnade att bereda innehavaren utkomst genom jordbruk, drivet vid sidan av annan verksamhet. Högsta lånebeloppet utgör 7 000 kronor. Med avseende å återbetalningen skall lånet delas i en stående del och en amorteringsdel. Den stående delen skall fastställas till belopp, motsvarande kostnaden för jordförvärvet jämte, i förekommande fall, 60 procent av beräknad kostnad för sådant förbättringsarbete, som avses i gällande bestämmelser angående statsbidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m. Amorteringsdelen skall från och med sjätte kalenderåret efter det, då lånet beviljats, återbetalas med en trettiondel årligen. Därjämte ha genom kungörelse den 20 juni 1941 (nr 485) meddelats föreskrifter angående förhöjning i vissa fall av beviljade arbetarsmåbrukslån.

I kungörelsen den 18 maj 1945 (nr 220) med vissa bestämmelser angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet (prop. nr 64; r. skr. nr 93) har medgivits, att arbetarsmåbrukslån, som beviljats under åren 1935—1944, må höjas intill ett belopp av 10 000 kronor ävensom att sådana lån, som beviljades under åren 1945 och 1946, finge utgå med högre belopp än 7 000 kronor, dock högst intill 10 000 kronor. Det skulle därvid ankomma på egna-

hemsstyrelsen att för varje särskilt fall under beaktande av sökandens villkor och förhållanden i övrigt besluta om och i vad mån lånebeloppet finge överstiga 7 000 kronor. I avseende å återbetalning av det belopp, varmed lån komme att överstiga 7 000 kronor, har föreskrivits, att hälften av beloppet skulle tilläggas lånets stående del och återstoden dess amorteringsdel.

I skrivelse den 9 februari 1946 har *egnahemsstyrelsen* på anförda skäl hemställt, att den höjning av arbetarsmåbrukslåns maximibelopp, som reglerats genom förenämnda kungörelse den 18 maj 1945 (nr 220), måtte utsträckas att avse jämväl arbetarsmåbrukslån, som komme att beviljas under åren 1947 och 1948.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, har i ärendet anförut följande:

»Såsom egnahemsstyrelsen antytt, synes det ovisst om en nedgång i byggnadskostnaderna kan förväntas under de närmaste åren. Med hänsyn härtill torde det vara önskvärt att möjligheter stå öppna att efter 1946 års utgång medgiva att arbetarsmåbrukslån utlämnas till högre belopp än 7 000 kronor. Det torde därför vara lämpligt, att även under de närmaste åren, förslagsvis åren 1947 och 1948, sådana lån må utlämnas intill ett belopp av högst 10 000 kronor. De särskilda bestämmelser om låns beviljande och dess amortering, som föreskrivas i kungörelsen den 18 maj 1945 (nr 220), synas i tillämpliga delar böra lända till efter rättelse även i avseende å lån som utlämnas under åren 1947 och 1948. Den ifrågasatta låneförhöjningen torde kunna genomföras utan särskilt kapitaltillskott till arbetarsmåbrukslånefonden.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, därest riksdagen bifaller vad sålunda förordats, utfärda erforderliga bestämmelser i ämnet.»

Utskottet.

Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,
att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 28 mars 1946.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se under utlåtande nr 11.